

Erkki Keldo
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie: 20.11.2024 nr 1-9/2928-1

Meie: kuupäev digiallkirjas nr 13-
1/1308

Turismi pikk vaade 2025–2035

Austatud Erkki Keldo

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium kooskõlastab pikaajalise arengudokumendi „Eesti turismi pikk vaade 2025-2035“ eelnõu järgnevate märkustega arvestamisel.

Riigi tervikliku regionaalse arengu seisukohast on väga oluline, et turismimajanduse arendamise piirkondlik mõõde on arengudokumendis üldiselt hästi läbi mõeldud, eriti tegevussuuna 5.3 (kohalikku arengut toetav ja kogukondi kaasav elujõuline turism väljaspool tõmbekeskusi) all.

Siiski on sama tegevussuuna all jäänud välja toomata mitmed olulised piirkondlikest vajadustest ja võimalustest lähtuvad tegevused turismivaldkonna arendamisel. Näiteks toetusvõimaluste tagamine turismi- ja külastusinfrastruktuuri ning kvaliteetsete turismitoodete ja teenuste arendamiseks piirkondades, piirkondliku turismipärandi hoidmise ja turundamise toetamine, piiriülese turismikoostöö ja turismitoodete edendamine, piirkondlike turismiettevõtjate võimekuse ja ettevõtlusoskuste kasvatamine, turismist laekuvate täiendavate piirkondlike tuluvõimaluste (nt turismimaksu lubamine omavalitsustele, maksusoodustused sektorile) kaalumise. Teeme ettepaneku vastavat tegevussuunda nende piirkondliku arengu vaatest oluliste arendustegevustega veel täiendada.

Tegevussuuna 5.1 (rahvusvahelise äri- ja konverentsiturismi ning sündmuste arendamine ja turundamine) all teeme ettepaneku selle turismiliigi potentsiaali laialdasemaks ärakasutamiseks näha ette ka pakettide sidumist eel- ja järeltuuride korraldamisega, millega suurendada Eesti eri piirkondade turismitulusid ja sihtkoha tuntust.

Lisaks leiame, et turismi arendamise strateegilistes alustes piirkondliku vaate keskseks tugevdamiseks tuleb piirkondlikku sihistatust selgemalt välja tuua ka pikaajalise strateegiaplaani üldosas. Selleks teeme ettepaneku täiendada arengudokumendi lk. 3 toodud sõnastust järgnevalt: „Turismi pika vaate visiooni ja eesmärkide elluviimiseks on vaja: [...] kasvatada oluliselt Eesti **ning tema piirkondade tuntust** kui turismisihtriigina ~~tuntust~~ [...]”. Samuti teeme ettepaneku täiendada lk. 14 toodud turismi arengu üldise eesmärgi sõnastust järgnevalt: „Meie eesmärk on liikuda turismisektori lisandväärtuse kahekordse kasvu suunas, keskendudes jõudsalt Eesti **ja tema piirkondade** kui atraktiivse ja tuntud turismisihtkoha

edendamisele. [...] ning edendame **Eesti eri piirkondades** turismi kui mainekat ja atraktiivset tegevusvaldkonda“.

Selleks, et saada püsivalt parem ülevaade turismivaldkonna arengu regionaalsest tasakaalustatusest, peame oluliseks jälgida arengudokumendi ning sellega seotud valdkonna muude arengukavade ja programmide edasises seires vastava regionaalstatistika olemasolul ka seiremõõdikute muutuste piirkondade vahelisi erinevusi (nt maakondade, NUTS3 piirkondade, Tallinna ja muu Eesti või turismisihtkohtade võrdluses). Seeläbi tuleks hinnata, kas turismivaldkonna arengusuundumustes esineb olulisi piirkondlikke eripärasid või mahajäämist, mis vajaksid turismivaldkonna meetmetes edaspidi rohkem tähelepanu ja erilähenemisi ning arvestada vastavate tulemustega ka valdkonna arengudokumentide edasisel täiendamisel. Regionaalseid erisusi tuleb meie hinnangul jälgida eelkõige seiremõõdikute „välis- ja siseturistide ööbimiste arv“, „turismisektori ettevõtete lisandväärtus“, „välisküllastajate rahulolu turismiteenustega“, „turismitoodete eksport“, „turismivaldkonna ettevõtete kolme aasta keskmised investeeringud põhivarasse“ ja „turismi sesoonsus“ puhul. Tegevussuuna 5.3 mõõdikut „väljaspool Tallinna ööbimiste osakaal“ tuleb eraldi sihistada ka turismisihtkohtade lõikes, seades näiteks sihiks külastatavuse kasvu võrreldes 2023.a baastasemega kõigis turismisihtkohtades.

Arengudokumendi peatükis 4. läbivate tegevusvaldkondade all kirjeldatud Eesti turismipoliitika koostöömudeli juures palume tuua välja ka olulisemad piirkondliku tasandi osapooled, sh piirkondlikud turismisihtkohta juhtimisorganisatsioonid, kohalikud omavalitsused ja maakondlikud arenguorganisatsioonid. Nimetatud partnerite roll ja osalus on eriti oluline just piirkondliku potentsiaali parema rakendamise vaatenurgast turismi arendamisel.

Lisas 13 toodud turismisihtpiirkondade kaarti palume täiendada ka kohalike ja piirkondlike eripäradega, mis väljendaksid piirkonnaspetsiifilisi turismimajanduse potentsiaali ja konkurentsieeliseid. Praegune juhtimisorganisatsiooni kaart, mis on arengudokumendi ainus kaardi kujul esitatud kujunduselement, jääb oma sisult liiga üldiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Piret Hartman

Regionaal- ja põllumajandusminister

Eedi Sepp

611 3101, eedi.sepp@agri.ee

Aare Kasemets

625 6132, aare.kasemets@agri.ee